

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS BEHAR • MAAMAR 3

ביאור הדברים ע"פ את שבתותי כו'

Explication des mots « Vous
garderez Mes Chabbatot »

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/behar/3/

1 ביאור הדברים ע"פ את שבתותי כו'. ענין תשמרו ותיראו יובן בהקדים ענין בחיי שם שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] עד שלא נברא העולם היה הוא ושמו לבד.

Explication des mots du verset : « Mes Chabbatot », etc. Le sens de « vous garderez » et de « vous révérez » se comprendra après avoir introduit la notion du niveau d'un Nom, selon l'enseignement de nos Sages, de mémoire bénie : « Avant que le monde fût créé, Lui et Son Nom étaient seuls. »

כי הנה השמות הם המחברים האורות עם הכלים, פי' עדי"מ שם האדם שבו ועל ידו הוא פונה לקוראי בשמו אבל כשהוא בפני עצמו אינו צריך לשמו כלל,

Car les Noms sont ce qui relie les lumières aux réceptacles. C'est-à-dire, par analogie : le nom d'une personne. C'est par lui et au moyen de lui qu'elle se tourne vers ceux qui l'appellent par son nom ; mais lorsqu'elle est seule, elle n'a nul besoin de son nom.

נמצא ענין בחיי השם הוא שבו ועל ידו ממשיכים אותו שיהיה נמשך ומתגלה. כמו כן יובן למעלה ענין השמות הוא שהם המחברים האורות עם הכלים.

Il ressort que le niveau du nom consiste en ceci : par lui et au moyen de lui, on l'attire, de sorte qu'il se manifeste et se révèle. De même, on comprendra dans les mondes supérieurs que les Noms sont ce qui relie les lumières aux réceptacles.

(ועי' מ"ש בד"ה בעצם היום הזה יצאו כל צבאות בפ' בא דשם נת' [נתבאר] דשאר השמות מלבד שם הוי' הם בהכלים דע"ס [דעשר ספירות].

(Voyez également ce qui est écrit dans le discours commençant par « En ce jour même, toutes les armées sortirent », dans la paracha Bo, où il est expliqué que les autres Noms, à l'exception du Nom Havaya, se trouvent dans les réceptacles des Dix Séfirot.

אך מבואר במ"א כשם הכעש"ט [הבעל שם טוב] נ"ע [נשמתו עדן] דאין ר"ל [רוצה לומר] שהשמות הן הכלים עצמן דהא הכלים הם המדות והשם קאי להבורא עצמו שהוא עצמו כביכול נק' אל

Cependant, il est expliqué ailleurs, au nom du Baal Chem Tov, que son âme repose en Éden, qu'il ne faut pas entendre par là que les Noms sont les réceptacles eux-mêmes, car les réceptacles sont les attributs (midot), tandis que le Nom désigne le Créateur Lui-même, car Lui-même, pour ainsi dire, est appelé E-I,

וכמאמר אליו ולא למדותיו אלא מ"ש שהשמות הן בהכלים פי' שהם החיות וההארה מאור א"ס המלוכש בהכלי ומחיה את הכלי כי הכלים יש בהן חיות מאור א"ס מלבד האור המלוכש בהם.

comme l'enseigne la formule: «C'est à Lui, et non à Ses attributs.» Ainsi, lorsqu'il est écrit que les Noms se trouvent dans les réceptacles, cela signifie qu'ils sont la force vitale (la 'hayout) et le rayonnement provenant de la Lumière infinie (Or Ein Sof), qui est revêtue dans le réceptacle et lui donne vie; car les réceptacles possèdent une force vitale provenant de la Lumière infinie, indépendamment de la lumière qui est revêtue en eux.

וזהו ענין שאר השמות שאינן נמחקין אמנם שם הוי' הוא המשכת האור בהכלי שמחבר וממשיך האור בהכלי).

Voilà le sens des autres Noms, qui ne peuvent être effacés. Le Nom Havaya, en revanche, est l'attraction de la lumière dans le réceptacle: il relie la lumière au réceptacle et l'y attire.)

והנה ענין השמות למעלה הם בחי' האותיות ע"ב [שם ע"ב] ס"ג [שם ס"ג] מילוי יודי"ן מילוי ההי"ן כו' והנה עד"מ למטה אף שהתהוות האותיות הוא מן השכל עכ"ז [עם כל זה]

Or, les Noms dans les mondes supérieurs sont le niveau des lettres: le Nom Av (72), le Nom Sag (63), l'écriture développée (milouï) avec des youd, l'écriture développée avec des hé, etc. Or, par analogie, dans les mondes inférieurs: bien que les lettres proviennent de l'intellect, néanmoins

אין מהות האותיות מערך מהות השכל כלל שהשכל עצמו הוא מהות השכלה וההשכלה מעורר את המדות להיות מתאוה עד"מ למה שהשכל מורה שהוא טוב

L'essence des lettres n'a absolument aucune commune mesure avec l'essence de l'intellect. Car l'intellect lui-même est l'essence même de la compréhension, et cette compréhension éveille les attributs, de sorte que l'on désire, par exemple, ce que l'intellect montre comme étant bon.

ונמצא שהמדות יש להם שייכות ממש להשכל ומתאחדים זע"ז [זה עם זה / זה על זה] אבל אין כן האותיות שהם רק לבושים להשכל.

Il en ressort que les attributs ont un lien véritable avec l'intellect et s'unissent les uns aux autres; il n'en va pas ainsi des lettres, qui ne sont que des vêtements pour l'intellect.

(וכמו הלבוש שאינו מתאחד כ"כ [כל כך] עם המלוכש בו וכלבוש תחליפם ויחלופו אבל התאחדות המדות עם השכל הוא כמו התאחדות הגוף עם הנפש שהיו לאחדים ממש

(Comme un vêtement, qui n'est pas si étroitement uni à celui qui le porte, et [comme il est écrit]: «Comme un vêtement, Tu les changes, et ils passent.» Mais l'union des attributs avec l'intellect est semblable à celle du corps avec l'âme, qui ne font véritablement qu'un.

והיינו לפי שהאותיות הם בחי' דומם משא"כ המדות ועמ"ש בפ' בראשית ע"פ וייצר כו' ובד"ה בכ"ה בכסלו בפ' וישב גבי חומת בת ציון, ועמ"ש מענין לבוש וגוף בד"ה זכור ושמור בדבור אחד נאמרו).

Cela tient au fait que les lettres sont du niveau de l'inerte, contrairement aux attributs. Voyez aussi ce qui est écrit dans la paracha Berechit, sur le verset «Et Il forma», etc., ainsi que dans le discours commençant par «Le vingt-cinq Kislev», dans la paracha Vayéchev, au sujet du «mur de la fille de Sion»; voyez aussi ce qui est écrit au sujet du vêtement et du corps dans le discours commençant par «“Souviens-toi” et “Garde” furent prononcés en une seule parole».)

דהיינו שמ"מ אי אפשר לתפוס את השכל רק ע"י אותיות והם בחי' לבושים הפנימים שגם המדות שבאדם אין מקבלים שפע השכל להיות נמשך במדה אלא ע"י האותיות שהרי מחשבה שחושב השכל הוא בחי' אותיות.

Cela signifie que, néanmoins, il est impossible de saisir l'intellect autrement que par les lettres, qui sont du niveau des vêtements intérieurs. En effet, même les attributs d'une personne ne reçoivent le flux de l'intellect pour qu'il se déploie en eux que par l'intermédiaire des lettres, puisque la pensée dans laquelle l'intellect pense est elle-même du niveau des lettres.

(ועד"ז יובן ענין השמות למעלה כמו שם ע"ב [שם ע"ב] דיודי"ן הוא המביא אור דחכמה שיתלבש בכלי החכמה כמו שהאותיות מחברים השכל והמדות עד"מ).

(De même, on comprendra la fonction des Noms en haut: par exemple, le Nom Av composé de youd est ce qui amène la lumière de 'Hokhma (sagesse) à se revêtir dans le réceptacle de 'Hokhma, tout comme, par analogie, les lettres relient l'intellect aux attributs.)

והנה עפ"ז [על פי זה] יובן מעט מ"ש בע"ה [בעץ חיים] בענין הצמצום שהיה באור א"ס ונשאר מקום פנוי (כמ"ש בשער עגולים ויושר ענף ב')

À présent, à la lumière de ce qui précède, nous pourrions comprendre quelque peu ce qui est écrit dans Etz Chaim au sujet du tsimtsoum (contraction) survenu dans la Lumière infinie (Or Ein Sof), à la suite duquel un espace vacant subsista (comme il est écrit dans Sha'ar Iggulim VeYosher, Branch 2).

ואיתא באוצ"ח [באוצרות חיים] בתחלתו בהג"ה [בהגהה] דמ"ש מקום פנוי וחלל הוא לאו דוקא כי נשאר שם רשימו מהאור,

Et il est indiqué dans Otzros Chaim, au début de l'ouvrage, dans une note, que l'expression « espace vacant et vide » ne doit pas être comprise littéralement, car une empreinte (réchimou) de la lumière y subsista ;

אבל לגבי הא"ס נקי חלל ובע"ח [ובעץ חיים] אינו מבואר ענין הרשימו רק בס פר עמק המלך ביאר זה שהוא בחינת אותיות רל"א שערם פנים ואחור כו'

Mais, par rapport à l'Infini (Ein Sof), cela est appelé un vide. Dans Etz Chaim, la nature du réchimou n'est pas expliquée ; c'est seulement dans le livre Emek HaMelech qu'il l'explique : il s'agit du niveau des lettres, des 231 portes, dans les deux sens, etc.

(ועי' מזה ג"כ בזהר הרקיע בפ' בראשית על דט"ו ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם. ועמשי"ל [ועיין מה שכתוב לעיל] ע"פ אני ישנה ולבי ער. בענין האותיות שאלוני כו')

(Voyez aussi à ce sujet Zohar HaRakia, sur la paracha Bereishis, au folio 15, ainsi que le Mikdash Melech à cet endroit. Voyez également ce qui a été écrit plus haut à propos du verset « Je dors, mais mon cœur veille », au sujet de « Demandez-moi au sujet des lettres », etc.)

והיינו שהצמצום היה שלא יהיה גילוי האור א"ס ע"י האותיות, וז"ש [וזהו שכתוב] בע"ח [בעץ חיים] שהאור נסתלק ופ"י דאיך שייך נסתלק כי אינו בגדר מקום,

Cela signifie que le tsimtsoum avait pour but qu'il n'y ait pas de révélation de la Lumière infinie par l'intermédiaire des lettres. C'est le sens de ce qui est écrit dans Etz Chaim, à savoir que la lumière s'est retirée. L'explication est la suivante : comment peut-on parler de « retrait », puisqu'elle n'est pas dans les limites de l'espace ?

ועוד דהלא את השמים ואת הארץ אני מלא כתיב אלא דר"ל [דרוצה לומר] שהוא בבחי' העלם ואינו מתגלה ע"י האותיות ולא

De plus, il est écrit : « Ne remplis-je pas les cieux et la terre ? » Cela signifie plutôt qu'elle est dans un état de dissimulation et qu'elle n'est pas révélée par l'intermédiaire des lettres, et non

כמו קודם הצמצום שהיה נמשך ומתגלה האור ע"י האותיות רק האותיות לבד נשארים בלי גילוי האור וזהו ענין הרשימו כו'.

comme avant le tsimtsoum, lorsque la lumière jaillissait et se révélait par l'intermédiaire des lettres ; seules les lettres demeurent, sans que la lumière s'y révèle. Tel est le sens du réchimou, etc.

דהנה עד"מ למטה הרי האותיות מהותן ועצמותן אינן ערוך למהות השכל. רק שהם כמו לבוש לבד ויכולים להבין על ידם השכל.

En effet, par analogie avec ce qui se passe ici-bas, les lettres, par leur nature et leur essence, ne sont en rien comparables à l'essence de l'idée. Elles sont seulement comme un vêtement, et c'est par leur intermédiaire que l'on peut comprendre l'idée.

2 והיינו מי שהוא חכם. אבל מי שאינו חכם ואין לו לב להבין השכל רק מ"מ תופס ומשיג האותיות לבד הרי השכל הוא בבחי' הסתלקות ממנו לגמרי היינו בבחי' העלם.

Cela signifie que c'est le cas pour celui qui est sage. Mais celui qui n'est pas sage et n'a pas le cœur à comprendre l'idée, mais qui saisit et appréhende néanmoins les lettres seules : l'idée se trouve pour lui dans un état de retrait complet, c'est-à-dire dans un état de dissimulation.

ואע"פ [ואף על פי] שתופס האותיות הרי הם מצד עצמן אינן שייכים למהות השכל כלל א"כ השכל הוא בבחי' העלם והסתלקות ממנו ומה שתופס האותיות זהו כמו רשימו בלבד.

Et bien qu'il saisisse les lettres, celles-ci, en elles-mêmes, n'ont absolument aucun lien avec l'essence de l'idée. Dès lors, l'idée se trouve pour lui dans un état de dissimulation et de retrait, et ce qu'il saisit des lettres n'est qu'une sorte de réchimou (empreinte).

3 ויובן זה יותר כמו עד"מ בדיבור תוספת שהשכלת ר"י [רבינו יצחק] בעל התוספת נכתבה בדיו ונייר הרי אין הדיו ונייר מערך מהות השכלת ר"י [רבינו יצחק] המונחת ומיוחדת עמובגנזי מרומים רק שהחכם והלומד יוכל

Cela se comprendra mieux à l'aide d'une analogie tirée d'un commentaire des Tossafot : l'analyse du Ri, le tossafiste, fut écrite à l'encre sur du papier, et l'encre et le papier sont sans commune mesure avec l'essence de l'analyse du Ri, qui demeure déposée et unie à lui dans les trésors célestes ; toutefois, celui qui est sage et instruit peut

להבין ולעמוד על ההשכלה ע"י אמצעות האותיות (והיינו לפי שהוא חכם ויש לו לב להבין מצד עצמו) עם היותן גשמיים בדיו ונייר.

comprendre et saisir l'analyse par l'intermédiaire des lettres (c'est-à-dire parce qu'il est sage et qu'il a un cœur capable de comprendre par lui-même), bien qu'elles soient matérielles, faites d'encre et de papier.

אכן מי שאינו חכם לא יבין כלום מההשכלה ואף שתופס האותיות היטב מ"מ ההשכלה היא בעולם והסתלקות ממנו כיון שאין ההשכלה מערך מהות האותיות מצד עצמן.

Mais celui qui n'est pas sage ne comprendra rien de l'analyse ; et bien qu'il saisisse parfaitement les lettres, l'analyse demeure néanmoins cachée et retirée à lui, puisque son essence est sans commune mesure avec celle des lettres en elles-mêmes.

וכך עד"ז יובן הנמשל למעלה בענין הצמצום שנסתלק האור להיות בבחי' העלם היינו שלא ניתן להיות גילוי האור ע"י האותיות,

De même, on comprendra l'analogie dans les réalités supérieures, à propos du tsimtsoum (contraction) : la lumière se retira pour se trouver dans un état de dissimulation, c'est-à-dire qu'il ne fut pas donné que la lumière se révèle par l'intermédiaire des lettres

(כמו עד"מ למטה שהרי ע"י האותיות לא יובן השכל כלל רק למי שהוא חכם ומבין מצד רוח חכמתו ובינתו,

(comme dans l'analogie des réalités inférieures : l'idée ne sera nullement comprise par l'intermédiaire des lettres, sinon par celui qui est sage et comprend grâce à l'esprit de sa propre sagesse et de sa propre compréhension ;

אבל הרי יש מי שתופס האותיות לבד ואינו מבין השכל כלל. וכך עד"מ למעלה הצמצום הוא שלא יהיה גילוי האור רק האותיות עצמן).

mais il est des personnes qui ne saisissent que les lettres et ne comprennent nullement l'idée. De même, par analogie, dans les réalités supérieures : le tsimtsoum consiste en ce que la lumière ne se révèle pas, seules les lettres elles-mêmes demeurant).

וזהו צמצום עצום שהאור א"ס נסתלק שהרי הוא בבחי' העלם ממש רק רשימו נשאר והוא ענין האותיות ואותן האותיות הן הנק' שמות.

Tel est un tsimtsoum considérable : la Lumière infinie (Or Ein Sof) s'est retirée, car elle est véritablement dans un état de dissimulation ; seul un réchimou (empreinte) subsiste, et ce sont les lettres. Or ces lettres sont ce que l'on appelle les Noms.

וכמש"ש [וכמה שכתוב שם] בע"ה [בעליו השלום] שם ס"ג [שם ס"ג] וכו' ומיו"ד אחרונה שבשם ס"ג [שם ס"ג] נתהווה עולם התהו. וז"ש [וזהו שכתוב] בזהר בראשית דט"ו בקע ולא בקע כו'.

Comme il l'écrit là, dans Emek HaMelech : le Nom Sag (63), etc. ; et c'est de la dernière youd du Nom Sag que fut créé le Monde du Tohou. Tel est le sens de ce qui est écrit dans le Zohar, Bereishis, folio 15 : « Il perça et ne perça pas », etc.

(ובביאור האדרא מהאריז"ל [מהאריז"ל זכרוננו לברכה] עמש"ש [עיינ מה שכתוב שם] דקכ"ח סע"ב [סוף עמוד ב] תי"ו רשים רשימו לעתיק יומין כו' וז"ל [וזה לשונן] מ"כ מהרב זלה"ה [זכרוננו לחיי העולם הבא] הנה כבר ידעת כי תוך בחינה אחרונה שבמאציל נעשה מציאות כל העולמות וכאלו נאמר דרך משל מלי שבמלי

(Et dans le commentaire de l'Idra par l'Arizal, de mémoire bénie, voyez ce qui est écrit là, folio 128, fin du côté b : « La tav marqua une empreinte pour Atik Yomin », etc. Voici ses paroles : « J'ai trouvé écrit de la main du Rav, que sa mémoire soit pour la vie du monde futur : Vous savez déjà qu'au sein du dernier niveau de l'Émanateur prit forme l'existence de tous les mondes ; et c'est comme si l'on disait, à titre d'analogie, la Mal'hout de la Mal'hout

שבא"ס עם היות שאין צודק ח"ו [חס ושלום] שום תואר וספירה בא"ס, נמצא שהתי"ו אחרונה שבכל האותיות היא האצילה הכל ומכאן השורש שגם בעולם האצילות מלי דא"ק [דאדם קדמון] יורדת ונעשה עתיק בראש א"א והוא ת' שבסוף אותיות א"ק [אדם קדמון]

de l'Infini (Ein Sof), bien qu'aucune description ni aucune Séfira ne puisse, à D.ieu ne plaise, être attribuée à l'Infini. Il s'ensuit que la tav, la dernière de toutes les lettres, est celle qui a émané toutes choses. Et c'est là l'origine [du fait] que, dans le Monde d'Atsilout également, la Mal'hout d'Adam Kadmon descend et devient Atik à la tête d'Arich Anpin ; c'est la tav à la fin des lettres d'Adam Kadmon.

וזהו תי"ו רשים רשימו לעי"י ולכן האותיות מתחילים בתשר"ק שהם בסוד חותם המתהפך והבן זה מאד עד כאן מצאתי כתוב בשם הרב זלה"ה [זכרונו לחיי העולם הבא] עכ"ל [עד כאן לשונו] שם.

Et c'est là : « La tav marqua une empreinte pour Atik Yomin ». C'est pourquoi les lettres commencent par tav-chin-rech-kouf, qui relèvent du secret du sceau inversé ; comprenez bien cela. Jusqu'ici, ce que j'ai trouvé écrit au nom du Rav, que sa mémoire soit pour la vie du monde futur. Fin de la citation, là-bas.

ולפמשי"כ [ולפי מה שכתוב] מובן כי גם כללות האותיות כולם הם רק בחי' היותר אחרונה אלא שהתי"ו היא גי' בחי' האחרונה שבהאותיות והיא האצילה הכל וז"ש [וזהו שכתוב] ד"מ [דרך משל] מלי שבמלי כו' וזהו תי"ו רשים רשימו כו') :

Et d'après ce qui a été écrit, on comprend que les lettres, prises dans leur ensemble, ne sont toutes que le niveau le plus ultime ; toutefois, la tav est également le dernier niveau au sein des lettres, et c'est elle qui a émané toutes choses. C'est là le sens de ce qui est écrit : « à titre d'analogie, la Mal'hout de la Mal'hout », etc. ; et c'est là : « La tav marqua une empreinte », etc.)

4 ב ומעתה יובן ענין בורא קדושים ישתבח שמך ומבואר למעלה הפי' שכל בחי' הקדושים שברום המעלות בעולמות עליונים התהוותן הוא

2. Nous pouvons à présent comprendre le sens de « Créateur des êtres saints, que Ton Nom soit loué ». L'explication donnée plus haut est que tous les niveaux des êtres saints, jusque dans les hauteurs les plus élevées des mondes supérieurs, viennent à l'existence

רק מבחי' שמך שהם אינן ערוך למהותו ועצמותו והם בריאה יש מאין וקאי גי' על נשי"י [נשמות ישראל] שעלו במחשבה שהוא בחי' אותיות שנקי שמך כו'.

uniquement du niveau de « Ton Nom », car ils sont sans commune mesure avec Son essence et Son être, et ils sont une création, quelque chose à partir du néant. Cela désigne aussi les âmes d'Israël, qui s'élevèrent dans la pensée, laquelle est le niveau des lettres appelé « Ton Nom », etc.

5 והענין כי קדש היינו בחיי חכמה שהיא הנק' קדש. ופ"י קדושים לשון רבים וכמאמר וקדושים בכל יום יהללך סלה היינו כי יש בחיי חכמה עד רום המעלות היינו חכמה דאצילות חכמה דעקודים חכמה דא"ק [דאדם קדמון]

L'explication est que « saint » (kodesh) désigne le niveau de 'Hokhma (sagesse), qui est appelé kodesh. Le sens de « saints », au pluriel, comme dans la formule « et les saints Te louent chaque jour, selah », est qu'il existe un niveau de 'Hokhma jusqu'aux sommets les plus élevés : la 'Hokhma du Monde d'Atsilout (Émanation), la 'Hokhma d'Akoudim, la 'Hokhma d'Adam Kadmon,

ועוד למעלה מבחי' א"ק [אדם קדמון]. נמצא יש מדריגות הרבה מאד בחיי חכמה זה למעלה מזה וזהו קדושים לשון רבים.

et même plus haut que le niveau d'Adam Kadmon. Il s'ensuit qu'il existe de très nombreux degrés du niveau de 'Hokhma, l'un au-dessus de l'autre ; c'est là le sens de « saints », au pluriel.

6 והתהוותן נק' בורא קדושים שהם בריאה יש מאין כי לגבי עצמות המאציל נקראים בשם בריאה ממש Et leur venue à l'existence est appelée « Créateur des saints », car elles sont une création, quelque chose à partir de rien ; en effet, par rapport à l'essence de l'Émanateur, elles sont véritablement appelées du nom de « création »,

שהרי הוא ית' הוא למעלה מעלה אין קץ מכל בחי' ומדרגות היותר עליונות שבבחינת חכמה כמ"ש בסש"ב [בספר של בינונים] ח"ב [חלק ב'] פ"ט.

puisqu'Il, béni soit-Il, est infiniment élevé au-dessus de tous les niveaux et degrés les plus élevés relevant de 'Hokhma, comme il est écrit dans le Sefer Shel Beinonim [Tanya], deuxième partie, chapitre 9.

רק שנמשכו ונתהוו מבחי' הרשימו שהם האותיות שנשארו אחר שנסתלק מהן האור א"ס כנ"ל. Seulement, elles ont été attirées et sont venues à l'existence à partir du niveau du réchimou, c'est-à-dire des lettres qui sont restées après que la Lumière infinie se fut retirée d'elles, comme mentionné plus haut.

7 וזהו שבריאת כל בחי' הקדושים הוא רק מבחי' שמך שהוא בחי' אותיות וכמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שא"ק [שאדם קדמון] נקרא אדם דבריאה הגם שבריאה הוא למטה מאד

Et voici pourquoi la création de tous les niveaux de sainteté provient uniquement du niveau de « Ton Nom », qui est le niveau des lettres. Ainsi qu'il est écrit dans Etz Chaim, Adam Kadmon est appelé « Adam de Béria », bien que Béria soit très bas,

שהם בחי' נפרדים שלמטה גם מבחי' עולם האצ"י וע"ז נאמר ומשם יפרד כו' אמנם לגבי עצמות המאציל גם א"ק [אדם קדמון] אדם דכריאה יחשב

car ils sont des êtres distincts, situés plus bas encore que le Monde d'Atsilout. C'est à leur propos qu'il est dit : « Et de là, il se divisait », etc. Pourtant, par rapport à l'essence de l'Émanateur, même Adam Kadmon est considéré comme Adam de Béria.

כי אצילות נק' אדם דעשייה כולם בחכמה עשית להיות שאצילות הוא בחי' כלים מדת החסד מדת הדין בחי' מדה וגבול כו' ויש בהם התחלקות חסד בפ"ע [בפני עצמו] וגבורה בפ"ע [בפני עצמו] והתכללות חו"ג [חסד וגבורה] כו' לכן נקרא עשייה.

Car Atsilout est appelé « Adam d'Assiya », selon les mots : « Tu les as tous faits avec sagesse », puisque Atsilout est le niveau des réceptacles : l'attribut de bonté, l'attribut de jugement, le niveau de la mesure et de la limite, etc. Il y a en eux une division — le 'Hessed à part et la Guevoura à part — ainsi qu'une inclusion mutuelle du 'Hessed et de la Guevoura, etc. C'est pourquoi il est appelé Assiya (action).

ועולם העקודים שאינו בבחי' התחלקות עדיין אלא כל הע"ס [העשר ספירות] הם עקודים בכלי אחד נק' אדם דיצירה

Quant au Monde d'Akoudim, qui n'est pas encore dans un état de division, mais où les dix Séfirot sont toutes liées (akoudim) dans un seul réceptacle, il est appelé « Adam de Yetsira »,

(וכ"ה בזהר בזהר הרקיע בפ' בראשית בדף ט"ו בפ"י מהר"ר [מהרחמים רבים] מאיר פאפרוש על מאמר בריש הורמנתא כו' שכתב כן ע"ש הרב ז"ל [זכרונו לברכה / זכרונו לברכה]), וא"ק [אדם קדמון] שהוא למעלה גם מעקודים

(Il en est ainsi dans le Zohar, dans Zohar HaRakia, sur la paracha Béréchit, au folio 15, dans le commentaire de notre maître, le Rav, Rabbi Meir Poppers, sur le passage « Au commencement de l'autorité », etc., où il l'écrit au nom du Rav, de mémoire bénie.) Adam Kadmon, qui est au-dessus même d'Akoudim,

כי עקודים הם ע"ס [עשר ספירות] ממש אלא שעקודים בכלי אי אבל א"ק [אדם קדמון] הוא למעלה מזה אלא אעפ"כ [אף על פי כן] הרי הוא מקור לע"ס [לעשר ספירות] וסוף כל סוף יתהוה ממנו בחי' אצילות

car Akoudim consiste bien en dix Séfirot, quoique liées dans un seul réceptacle, tandis qu'Adam Kadmon est au-dessus de cela. Pourtant, il est la source des dix Séfirot et, en fin de compte, le niveau d'Atsilout en émanera :

לכן נקרא אדם דבריאה שלגבי המאציל גם הוא נקי בריאה יש מאין (ועמ"ש בד"ה תקעו גבי עלה במחשבה לברא את העולם במדה"ד [במדת הדין] כו' שמש ומגן כו' ע"ש):

c'est pourquoi il est appelé « Adam de Béria », car, par rapport à l'Émanateur, lui aussi est appelé création, quelque chose à partir du néant. (Voir aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par « Sonnez », à propos de « Il vint à la pensée de créer le monde par l'attribut de jugement », etc., et de « soleil et bouclier », etc. ; voir là-bas.)

8 ועפ"ז [ועל פי זה] יובן ג"כ ענין ירידת הנשמות בגופים שהוא צורך עלייה הגם כי גם מקודם ירידתן גבהו מאד דרכיהן שעלו במחשבה

Et selon ce principe, nous comprendrons également la descente des âmes dans les corps, qui a pour but une élévation, bien qu'avant leur descente aussi leurs voies fussent extrêmement élevées, puisqu'elles s'étaient élevées dans la pensée.

רק מי שנשמתו מבריאה היינו מבחי' מחשבה דבריאה ומי שנשמתו מיצירה היינו ממחשבה דיצירה כו' Seulement, celui dont l'âme provient de Béria relève du niveau de la pensée de Béria, et celui dont l'âme provient de Yetsira relève de la pensée de Yetsira, etc.

ושנשמתו מאצילות היינו ג"כ ממחשבה דאצילות וס"ר נשמות הן ס"ר אותיות שבתורה הגם שבכתב אין נמצא ס"ר אותיות בתורה.

Et celui dont l'âme provient d'Atsilout relève également de la pensée d'Atsilout. Les six cent mille âmes sont les six cent mille lettres de la Torah, bien que le texte écrit de la Torah ne comporte pas six cent mille lettres.

היינו מפני אותיות המשך שהם אותיות אהו"י שבכלל הנקודות שאינן בכתב אבל ישנן במחשבה אך איזו מהנקודות הם אינו ידוע כו'

Cela s'explique par les lettres qui prolongent [une voyelle] — les lettres alef, hé, vav et youd — incluses dans les signes vocaliques. Elles ne figurent pas dans l'écriture, mais sont présentes dans la pensée ; toutefois, on ne sait pas à quels signes vocaliques elles correspondent, etc.

(פ"י שהוא ע"ד דאיתא בגמ' [בגמרא] בכתובות דס"ט ע"ב ינחם כתיב ופרש"י [ופירש רש"י / ופירוש רש"י] אין לך לומר פת"ח בשום אות אא"כ [אלא אם כן] אל"ף או ה"א סמוכין לו או ע"פ הנקודה שתחתיה והיא באה במקום אות כאלו כתוב ינאחם עכ"ל [עד כאן לשונו],

(Cela signifie que c'est dans le même esprit que ce qui est dit dans la Guemara, dans Ketoubot, folio 69b : « Il est écrit yenachem », et Rachi explique : « Vous ne pouvez pas prononcer un pata'h sous une lettre, à moins qu'un alef ou un hé ne se trouve à côté d'elle, ou en vertu du signe vocalique qui se trouve dessous ; celui-ci tient lieu d'une lettre, comme si ינאחם était écrit. » Fin de citation.

הרי שהנקודה שתחתיה באה במקום אות כאלו כתוב אל"ף או ה"א וכן בוי"ו ויו"ד ולכן עם חשבון אותיות אלו שהיו צ"ל רק שנקודות באו במקומן יש ששים רבוא אותיות בתורה ואיזו מהנקודות הוא אינו ידוע לנו).

Ainsi, le signe vocalique placé dessous tient lieu d'une lettre, comme si un alef ou un hé était écrit ; il en va de même pour le vav et le youd. Par conséquent, en comptant ces lettres qui auraient dû être [écrites], mais dont des signes vocaliques ont pris la place, on obtient six cent mille lettres dans la Torah ; toutefois, nous ne savons pas de quels signes vocaliques il s'agit.)

והנה להבין ענין הירידה צורך עלייה למעלה מבחי"ש שאלו במחשבה, יובן בהקדים ענין השבת שיש שבת עילאה ושבת תתאה

À présent, pour comprendre la descente en vue d'une élévation au-delà du niveau où elles « s'étaient élevées dans la pensée », il faut commencer par examiner le sujet du Chabbat : il existe un Chabbat supérieur (Chabbat ila'a) et un Chabbat inférieur (Chabbat tata'a).

והיינו מ"ש וישובות ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה שהיא השביתה מבחינת עשייה זהו שבת תתאה ומ"ש עוד אח"כ כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא זהו שבת עילאה.

C'est le sens de ce qui est écrit : « Il se reposa le septième jour de tout le travail qu'Il avait accompli » : il s'agit du repos par rapport au niveau de l'« action » (Assiya), et c'est là le Chabbat inférieur. Quant à ce qui est écrit ensuite : « car en ce jour Il se reposa de tout le travail qu'Il avait créé », c'est le Chabbat supérieur.

9 והענין כי שבת הוא בחי' עליות העולמות עשייה ביצי' [ביצירה] ויצי' [ויצירה] כבריאה ובריאה באצילות כו' עד רום המעלות שגם א"ק [אדם קדמון] עולה במאציל העליון.

L'explication est que Chabbat correspond à l'élévation des mondes : Assiya en Yetsira, Yetsira en Béria, et Béria en Atsilout, etc., jusqu'aux sommets les plus élevés, de sorte que même Adam Kadmon s'élève vers l'Émanateur suprême.

כי השבת הוא עד"מ אדם ששובת ונה מאיזו מלאכת עבודה שבשעת המלאכה נתלבש השכל ונשפל בעשיית המלאכה וכשפוסק ממנה חוזר שכלו לאיתנו ועולה למעלה להשכיל ענינים רוחניים שלמעלה מעלה מהשכל שבהמלאכה שנק' מילין דהדיוטא כו'.

Car Chabbat est comparable à une personne qui cesse une tâche et se repose d'un travail : pendant qu'elle travaille, son intellect est investi dans l'exécution de la tâche et s'abaisse à son niveau ; lorsqu'elle s'arrête, son intellect retrouve toute sa vigueur et s'élève pour contempler des sujets spirituels, très au-dessus de l'intellect mobilisé par le travail, que l'on appelle les « affaires ordinaires » (milin dehedvota), etc.

10 וכך עד"ז יובן למעלה ענין העלייה בשבת עד רום המעלות. אך הנה עליי' [עלייה] שעד אצילות היינו עליי' [עלייה] ביי"ע באצי' נק' שבת תתאה וענין עלייה זו הוא כי

De même, on comprendra ce qu'est, en haut, l'élévation du Chabbat jusqu'aux sommets les plus élevés. Toutefois, l'élévation qui atteint Atsilout — c'est-à-dire l'élévation de Béria, Yetsira et Assiya dans Atsilout — est appelée le Chabbat inférieur. Cette élévation consiste en ceci :

הנה עם היות שהאצי' אינו בערך עצמות אור א"ס ממש מ"מ הרי הוא אלהות ממש.

bien qu'Atsilout soit sans commune mesure avec l'essence même de la Lumière infinie (Or Ein Sof), il est néanmoins réellement divin.

משא"כ ביי"ע הם נפרדים ממש ובעלי גבול עד שיש להם בחירה לעשות ח"ו [חס ושלום] הפך רצונו ית' וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] במט"ט [במטטרון] דמחו ל"י שתין פולסי דנורא כו'. ואינן בערך האצילות.

À l'inverse, Béria, Yetsira et Assiya sont véritablement séparés et limités, au point que leurs êtres ont le libre choix d'agir, à D.ieu ne plaise, à l'opposé de Sa volonté, qu'Il soit béni. Ainsi, nos Sages, de mémoire bénie, disent de Metatron qu'on le frappa de soixante coups de fouet de feu, etc. Ces mondes sont sans commune mesure avec Atsilout.

ולכן עלייתם באצילות היא עלייה עצומה ונפלאה שהנכרא עולה ונכלל בכורא שיהיה מתלבש בו אור
א"ס ב"ה

C'est pourquoi leur élévation dans Atsilout est une élévation immense et merveilleuse : l'être créé s'élève et s'intègre au Créateur, de sorte que la Lumière infinie, béni soit-Il, s'en revêt

(שבאצילות מלובש אור א"ס ב"ה בכלים דאצילות שהקו מסתיים באצילות, כך עד"ז כשע"ס [כשעשר
ספירות] דבי"ע מתעלים באצילות הרי מלובש בהן אור א"ס ב"ה ממש)

(car, dans Atsilout, la Lumière infinie, béni soit-Il, est revêtue dans les réceptacles d'Atsilout, puisque le kav (ligne de lumière) se termine dans Atsilout ; de même, lorsque les dix Séfirot de Bé-ria, Yetsira et Assiya s'élèvent dans Atsilout, la Lumière infinie, béni soit-Il, s'en revêt véritablement).

והיינו ע"י הביטול כי בבי"ע הם בחי' יש מי שאוהב מיכאל באהבה גבריאל ביראה זעות מחיל כסא כו'.

Cela se réalise par l'annulation de soi (bitoul). Car, dans Béria, Yetsira et Assiya, ils sont au niveau du « quelque chose » (yech), de celui qui aime : Mikhaël avec amour, Gavriel avec crainte ; « ils tremblent de terreur devant le Trône », etc.

אבל יש בחינה שלמעלה מאהוי י"ר והיינו בחי' הביטול כי אברהם הוא בחי' אהבה אבל משה ונחנו מה
היינו בחי' ביטול כבד פה ולכן משה מלגאו ויעקב מלבר.

Mais il existe un niveau supérieur à l'amour et à la crainte : celui du bitoul. Avraham incarne l'amour, tandis que Moché — « et que sommes-nous ? » — incarne le bitoul, lui qui était « lourd de bouche ». C'est pourquoi Moché est à l'intérieur, et Yaakov à l'extérieur.

ומזה יובן למה ג"כ הבחינה מה שבכל יום יש הארת שבת הוא בחי' שמונה עשרה משום כי תפלת
שמונה עשרה כריעות והשתחוואות זהו בחי' ביטול קול דממה דקה כו',

On comprendra aussi ainsi pourquoi la dimension selon laquelle un reflet du Chabbat est présent chaque jour correspond au niveau de la prière de la Chemoné Esré : car cette prière, avec ses inclinaisons et ses prosternations, relève du bitoul, de « la voix ténue et silencieuse », etc.

(ולכן שמ"ע [שמונה עשרה] באצילות דהיינו ע"ד בחי' שבת) ועליות התומ"צ [התורה ומצות] של כל היום הוא ע"י התפלה, הגם שהתורה היא למעלה מתפלה מ"מ להיותה נשפלה בקול גשמי

(et c'est pourquoi la Chemoneh Essré se situe dans Atsilout, c'est-à-dire selon le niveau du Chabbat). L'élévation de la Torah et des mitsvot de toute la journée s'accomplit par la prière : bien que la Torah soit supérieure à la prière, puisqu'elle est néanmoins abaissée dans une voix physique,

לכן צריכה להתעלות על ידי התפלה עולת תמיד כו', וכ"ז [וכל זה] נק' שבת תתאה וזהו בקבלת שבת שמוסיפים מחול על הקדש.

elle doit donc être élevée par la prière, « l'offrande perpétuelle », etc. Tout cela est appelé le Chabbat inférieur ; c'est le sens de l'accueil du Chabbat, lorsque l'on ajoute du temps profane au temps sacré.

ולכן ג"פ [ג' פעמים] הבו כנגד ג' עולמות ב"ע עד השתחוו לה' בהדרת קדש הוא בחי' אצילות ולכן ר"ת [ראשי תיבות] קבלה.

C'est pourquoi le mot « Donnez » (havou) est prononcé trois fois, en correspondance avec les trois mondes de Béria, Yetsira et Assiya, jusqu'à « Prosternez-vous devant Havaya dans la splendeur de la sainteté », qui correspond au niveau d'Atsilout ; c'est pourquoi les initiales de ces mots forment kabbala (réception),

היינו קבלת שבת שהוא עליי [עלייה] ב"ע באצילות (וגם קבלה היא באצ"י, ועיין במבוא שערים שער שלישי חלק שני ספ"ו בענין עלייה זו דבריא כו' ע"ש).

c'est-à-dire l'accueil du Chabbat, qui est l'élévation de Béria, Yetsira et Assiya dans Atsilout (et la kabbala elle-même se situe également dans Atsilout ; voir Mavo She'arim, Gate Three, Part Two, fin du chapitre 15, au sujet de cette élévation de Béria, etc. ; voir là-bas).

ויש בו מחלוקת הפוסקים אם הוא אסור במלאכה מדאורייתא. ואח"כ בכניסת ליל שבת ממש מתחיל עליות האצילות ערבית הוא עליית המל' חקל תפוחין כו'.

Les autorités halakhiques sont en désaccord sur ce point : est-il interdit d'effectuer un travail, selon la Torah ? Ensuite, au début effectif de la nuit du Chabbat, commencent les élévations au sein d'Atsilout : la prière du soir est l'élévation de Mal'hout, le « Champ des Pommiers » (hakal tapou'-hin), etc.

ואח"כ ביום הוא עליות הז"א ואי"א [ואבא ואימא] עד שגם א"ק [אדם קדמון] עולה עליי [עלייה] עצומה במאציל העליון. שהרי גם א"ק [אדם קדמון] הוא בריאה יש מאין

Puis, durant le jour, ont lieu les élévations de Zeir Anpin et d'Abba et Imma, jusqu'à ce que même Adam Kadmon s'élève d'une élévation immense vers l'Émanateur suprême ; car Adam Kadmon aussi est une création, quelque chose issu du néant

(וכמו שבת תתאה הוא עליות בי"ע באצילות כך ג"כ שבת עילאה היינו עליות בי"ע דאצילות שהרי החכמה נק' אשר ברא בריאה יש מאין והחכמה מאין תמצא ועלייתה בבחי' כתר שהוא אצילות שבאצי'.

(et de même que le Chabbat inférieur est l'élévation de Béria, Yetsira et Assiya dans Atsilout, le Chabbat supérieur est l'élévation du Béria, du Yetsira et de l'Assiya d'Atsilout ; car 'Hokhma (sagesse) est appelée « ce qu'Il a créé », une création, quelque chose issu du néant, et « 'Hokhma est trouvée à partir de ayin (néant) » ; son élévation se fait vers le niveau de Kéter (la Couronne), qui est l'Atsilout au sein d'Atsilout.)

וכך העליות עד רום המעלות עד שגם א"ק [אדם קדמון] שנק' אדם דבריאה ועלייתו הוא באצילות היינו באור אי"ס ב"ה כי בכללות העולמות שא"ק [שאדם קדמון] נק' בריאה יש מאין כו'

Ainsi, les élévations se poursuivent jusqu'aux sommets les plus élevés, jusqu'à ce que même Adam Kadmon, appelé l'Adam de Béria, s'élève dans Atsilout, c'est-à-dire dans la Lumière infinie, béni soit-Il ; car, dans l'ensemble des mondes où Adam Kadmon est appelé une création, quelque chose issu du néant, etc.,

הנה אצילות אינו אלא בחי' אור אי"ס פי' הגילוי מא"ס ב"ה כי אצילות מלשון ויאצל שהוא הפרשת הארה כו' ועמ"ש מזה בביאור ע"פ אלה מסעי נמצא דרך כלל שבת הוא בחי' אצילות) וזהו

Atsilout n'est rien d'autre que le niveau de la Lumière infinie (Or Ein Sof), c'est-à-dire la révélation provenant de l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il ; car Atsilout vient du mot « vaya'tzel » (« et Il mit à part »), qui désigne la séparation d'une illumination, etc. ; voyez ce qui est écrit à ce sujet dans l'explication du verset « Voici les étapes ». Il s'ensuit que, de manière générale, Chabbat est le niveau d'Atsilout.) Et c'est [le sens de]

כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלקים לעשות, פ"י אשר ברא היינו א"ק [אדם קדמון] שנק' אדם דבריאה לעשות היינו אדם דאצילות שנק' אדם דעשייה שא"ק [שאדם קדמון] הוא מקור ושרש לאצילות כמשי"ל [כמה שכתוב לעיל]

« car en ce jour Il se reposa de toute Son œuvre que D.ieu avait créée pour faire ». Le sens est le suivant : « qu'Il avait créée » désigne Adam Kadmon, appelé Adam de Béria ; « pour faire » désigne Adam d'Atsilout, appelé Adam d'Assiya ; car Adam Kadmon est la source et la racine d'Atsilout, comme expliqué plus haut.

וזהו בחינת שבת עילאה. ושבת תתאה הוא מ"ש וישבות ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה.

Et c'est là le niveau du Chabbat supérieur. Le Chabbat inférieur est ce qui est écrit : « Et Il se reposa le septième jour de toute Son œuvre qu'Il avait faite. »

(והגם שאצילות נק' עשייה ושבת תתאה הוא רק עליות ב"ע. אך באמת גם ליל שבת שאז עליות המלי' דאצילות הוא ג"כ שבת תתאה ולכן וישבות ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה זהו שבת תתאה כי המלי' היא עשייה שבאצילות.

(Bien qu'Atsilout soit appelé Assiya, tandis que le Chabbat inférieur ne désigne que l'élévation de Béria, Yetsira et Assiya, en vérité, la nuit de Chabbat aussi, lorsque Mal'hout d'Atsilout s'élève, est également le Chabbat inférieur. C'est pourquoi « Et Il se reposa le septième jour de toute Son œuvre qu'Il avait faite » désigne le Chabbat inférieur, car Mal'hout est l'Assiya au sein d'Atsilout.

ושבתא דיומא עליי' [עלייה] ז"א וחכמה כו' זהו התחלת שבת עילאה מכל מלאכתו אשר ברא שהוא בריאה דאצילות כנ"ל. ובוהר בראשית דף ה' ע"ב שבתותי דא שבת עילאה ושבת תתאה כו'

Et le Chabbat du jour (Chabbata deYoma), l'élévation de Zeir Anpin et de 'Hokhma, etc., est le commencement du Chabbat supérieur, « de toute Son œuvre qu'Il avait créée », c'est-à-dire la Béria d'Atsilout, comme mentionné plus haut. Et dans le Zohar, Béréchit, folio 5b : « “Mes Chabbatot” : cela désigne le Chabbat supérieur et le Chabbat inférieur », etc. ;

את לאסגאה תחום שבת כו' י"ל [יש לומר] שבת עילאה ותתא ה יום שבת וליל שבת ואת לאסגאה היינו מה שמוסיפים מחול על הקדש שהוא עליית ביי"ע באצילות ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם פי' שבת עילאה ותתאה עתיק וז"א כו'):

« “Et” vient inclure la limite du Chabbat », etc. On peut l’expliquer ainsi : le Chabbat supérieur et le Chabbat inférieur sont le Chabbat du jour et le Chabbat de la nuit ; et « “et” vient inclure » désigne ce que nous ajoutons au jour saint à partir du jour ordinaire, c’est-à-dire l’élévation de Béria, Yetsira et Assiya vers Atsilout. Et le Mikdash Melekh explique à cet endroit que le Chabbat supérieur et le Chabbat inférieur désignent Atik et Zeir Anpin, etc.)

11 ג והנה ביאור ענין שבת תתאה יובן ממצות שביעית שנק' שבת שבתון שיש בו ג"כ בחי' עליות

3. Or, l’explication du Chabbat inférieur se comprend à partir de la mitsva de l’année sabbatique (Cheviit), appelée « un Chabbat de repos solennel » (Chabbat Chabbaton), qui comporte elle aussi un niveau d’élévation,

אלא שאין העליות רק מביי"ע לאצילות ולכן נאמר ושבתה הארץ שאין שביתה בשביעית אלא למלי' דאצילות שהוא מקור דביי"ע לבד

à ceci près que les élévations ne vont que de Béria, Yetsira et Assiya à Atsilout. C’est pourquoi il est dit: « la terre se reposera », car, durant l’année sabbatique, le repos ne concerne que la Mal'hout d’Atsilout, seule source de Béria, Yetsira et Assiya.

ולכן לא נאסר רק עבודת הארץ. אבל מאצילות ולמעלה אין שום עליי' [עלייה] וכמ"ש בלקי"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] בטעמי מצות פ' בהר.

C’est pourquoi seul le travail de la terre fut interdit. Mais, depuis Atsilout et au-delà, il n’y a aucune élévation, comme il est écrit dans le Likkutei Torah [de l’Arizal], dans Ta’amei HaMitzvos, Parshas Behar.

12 ומ"מ יש בו בחינה שאדם ובהמה שוין דהיינו לענין מצות כיעור בשביעית שהוא מצוה לבער פירות

שביעית מן הבית כשכלה לחיה מן השדה

Néanmoins, il existe en elle un aspect sous lequel l’homme et l’animal sont égaux, à savoir en ce qui concerne la mitsva de biour durant l’année sabbatique : c’est une mitsva que de retirer les produits de l’année sabbatique de la maison lorsque l’animal sauvage n’en trouve plus dans les champs,

שנאמר לך ולבהמתך ולחיה אשר בארצך תהיה כל תבואתה לאכול כל זמן שחיה אוכלת מן השדה אתה אוכל ממה שכבית כלה לחיה מן השדה חייב לבער אותו המין מן הבית כו'.

comme il est dit : « Pour toi, pour ton bétail et pour les animaux sauvages qui sont dans ton pays, toute sa récolte sera destinée à la nourriture » : tant que l'animal sauvage en mange dans les champs, tu peux manger ce qui se trouve dans la maison ; lorsqu'il n'en trouve plus dans les champs, tu es tenu de retirer de la maison cette espèce, etc.

והענין כי אדם ובהמה יש גם בבי"ע פני שור ופני אריה חיה בכלל בהמה (ויש ג"כ בחי" פני אדם)

L'explication est que l'homme et l'animal existent aussi dans Béria, Yetsira et Assiya : il y a la face du bœuf et la face du lion — l'animal sauvage étant inclus dans la catégorie des « animaux » — (et il existe également le niveau de la face de l'homme) ;

והחיות נושאות את הכסא כמשל המרכבה שמגבהת הרוכב למקום שאינו יכול להגיע בעצמו כו' כי שרשן מעולם התהו

et les 'Hayot portent le Trône, comme dans l'image du char qui élève son conducteur jusqu'à un lieu qu'il ne pourrait atteindre par lui-même, etc. Car leur racine se trouve dans le Monde de Tohou,

אלא שנפלו. אבל לאחר שמתברר הטוב מהרע (וחיות המרכבה הם לאחר הבירור) הם מעלים לשרשן לתהו.

mais elles sont tombées. Cependant, après que le bien a été séparé du mal (et les 'Hayot du Char se trouvent après cette séparation), elles s'élèvent jusqu'à leur racine, jusqu'à Tohou.

ולכן ע"י עלייתן מבי"ע לאצ"י בשנת השביעית (שאז הוא עלי"י [עליה] בריאה לאצילות) אזי אדם ובהמה שוין,

C'est pourquoi, par leur élévation de Béria, Yetsira et Assiya vers Atsilout durant l'année sabbatique (car c'est alors que Béria s'élève vers Atsilout), l'homme et l'animal sont égaux,

כי אצ"י הוא בחי" מקיף לגבי בריאה ובחי" סכ"ע [סובב כל עלמין] דבי"ע וכמ"ש במ"א בפ"י אדון עוזנו צור משגבנו כו'

car Atsilout est un niveau de lumière englobante (makif) par rapport à Béria, et le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin) pour Béria, Yetsira et Assiya, comme cela est expliqué ailleurs à propos du sens de « Maître de notre force, Rocher de notre refuge », etc.

אדון עוזנו הוא בחי' מלי' דאצי' שנעשי' [שנעשית / שנעשים] עתיק לבריאה וזהו צור משגבנו היינו בחי' מקיף לבריאה מגן משגב היינו מקיף ליצי' [ליצירה] ולעשייה כו'.

« Maître de notre force » désigne le niveau de Mal'hout d'Atsilout, qui devient Atik pour Béria ; et c'est cela, « Rocher de notre refuge », c'est-à-dire le niveau de lumière englobante pour Béria ; « Bouclier », « Refuge » désignent la lumière englobante pour Yetsira et Assiya, etc.

ולכן אדם ובהמה דבריהם עם היות שאין ערוך בחי' בהמה לגבי בחי' אדם מ"מ לגבי אצי' שניהן שוין ממש

Ainsi, l'homme et l'animal de Béria, bien que le niveau de l'animal soit sans commune mesure avec celui de l'homme, sont néanmoins tout à fait égaux par rapport à Atsilout.

(וע"ד שנתבאר בענין משה שממשיך הדעת לבי"ע לפי שאדם ובהמה דבריהם שוין לגבי דעת דמשה כו' (Dans le même esprit que ce qui a été expliqué au sujet de Moché, qui fait descendre Daat (connaissance) dans Béria, Yetsira et Assiya, car l'homme et l'animal de Béria sont égaux par rapport à la Daat de Moché, etc. ;

עמ"ש מזה ע"פ ואלה המשפטים, ואפשר עד"ז בקידוש דליל שבת שממשיכים הדעת לנוק' [לנוקבא] שהוא מקור דבי"ע בכלל זה שיומשך הדעת אפילו לנשמות שלנו בחי' בהמה דבי"ע מטעם הנ"ל דאדם ובהמה שוין לגבי המקיף סוכ"ע כו').

voyez ce qui est écrit à ce sujet sur le verset « Et voici les lois ». Il se peut que, dans le même esprit, le Kiddouch du soir de Chabbat, où la Daat est attirée vers la Noukva, la source de Béria, Yetsira et Assiya, comprenne aussi que la Daat soit attirée jusque dans nos âmes, le niveau de l'« animal » de Béria, Yetsira et Assiya, pour la raison mentionnée plus haut : l'homme et l'animal sont égaux par rapport à la lumière qui entoure tous les mondes, sovev kol almin, etc.).

ועד"ז יובן ענין שבת תתאה שהוא עליי' [עלייה] בי"ע לאצילות שהוא עליי' [עלייה] עצומה כו' כמובן. והנה לע"ל [לעתיד לבוא] יהיה גילוי הסובב שהוא בחי' עצמות האור מקור כל המקיפים והוא אור א"ס שלמעלה מהקו כו'

Dans le même esprit, on comprendra la signification du Chabbat inférieur : il est l'élévation de Béria, Yetsira et Assiya vers Atsilout, élévation considérable, etc., comme il est évident. Or, dans le monde futur, il y aura une révélation de sovev, qui est le niveau de l'essence de la lumière, source de toutes les lumières enveloppantes ; c'est la Lumière infinie (Or Ein Sof), au-dessus du kav, etc.

ועתה הוא בהעלם ולא שסובב מלמעלה אלא כמ"ש הלא את השמים ואת הארץ אני מלא רק שהוא נעלם מכל כו'.

À présent, il est dissimulé ; ce n'est pas qu'il enveloppe le monde depuis le haut, mais, comme il est écrit : « Est-ce que Je ne remplis pas les cieux et la terre ? » ; seulement, il est caché à tout, etc.

וזוהו את שבתותי פ"י ב' השבתות שלי הם כי גם שבת תתאה שהוא ביטול והתכללות באצילות נק' שבת שלי

Et c'est là le sens de « Mes Chabbatot » : les deux Chabbatot sont à Moi. Car même le Chabbat inférieur, qui consiste en l'annulation de soi (bitoul) et l'inclusion dans Atsilout, est appelé Mon Chabbat,

כי ביי"ע לגבי אצילות אין ערוך כנ"ל (מענין אדם ובהמה כו' ולכן אנו מצווין בשבת על שביתת בהמה מדאורייתא).

car Béria, Yetsira et Assiya sont sans commune mesure avec Atsilout, comme indiqué plus haut (à propos de l'homme et de l'animal, etc. ; c'est pourquoi, le Chabbat, la Torah nous ordonne de faire chômer l'animal).

וע"ז נאמר תשמרו שאתם מוטל עליכם רק לשמור מה שנותנים לכם כענין מתנה טובה יש לי בבית גנזי כו'

Et c'est à ce sujet qu'il est dit : « Vous garderez » ; il vous incombe seulement de garder ce qui vous est donné, comme dans l'expression : « J'ai un beau cadeau dans Mon trésor », etc.

והיינו ע"י השמירה מכל דברים המונעים הגילוי ואפילו עוונות שאדם דש בעקביו כגון שקר וגסות וכמ"ש במ"א.

C'est-à-dire en se gardant de tout ce qui empêche la révélation, même des fautes que l'homme foule aux pieds, comme le mensonge et l'arrogance, ainsi qu'il est expliqué ailleurs.

וגם פ"י תשמרו היינו עד"מ כמשל השמירה שהיא מבחוץ כך הנה התגלות זו הוא רק בבחי' אור מקיף ושרש כל המקיפים מהאור שלמעלה מהקו ושבת בחי' מקיף ואפילו שבת תתאה

De plus, le sens de « vous garderez » est, par analogie, semblable à celui d'une garde, qui se tient à l'extérieur. De même, cette révélation n'est que de l'ordre d'une lumière enveloppante (Or Makif) ; la racine de toutes les lumières enveloppantes provient de la lumière qui est au-dessus du kav, et le Chabbat est du niveau de la lumière enveloppante, même le Chabbat inférieur.

(הוא מאיר בבחי' מקיף ולא בגילוי ממש כנפש והיינו מטעם הנ"ל דשרש כל המקיפים הוא מהמקיף עליון סכ"ע [סובב כל עלמין] כו') ותורה בחי' א"פ [אור פנימי] כדלקמן.

(Elle brille de manière enveloppante, et non comme une révélation véritable au sein de l'âme ; cela s'explique par la raison mentionnée plus haut : la racine de toutes les lumières enveloppantes provient de la lumière enveloppante suprême, la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol al-min), etc.) La Torah, quant à elle, est du niveau de la lumière intérieure (Or Pnimi), comme il sera expliqué plus loin.

ויוכן ענין מקיף עד"מ כשאדם חושב איזה דבר במחשבתו הרי אותו דבר מוקף במחשבתו ומחשבתו מקפת הדבר ההוא כולו ואעפ"כ [ואף על פי כן] אין אותו דבר משתנה ומתפעל עי"ז.

On comprendra le concept de lumière enveloppante par analogie : lorsqu'un homme pense à quelque chose, cette chose est enveloppée dans sa pensée, et sa pensée englobe cette chose tout entière ; néanmoins, cette chose n'est ni changée ni affectée par cela.

13 והנה למעלה גי"כ כתיב אני ה' חוקר לב בוחן כליות ותעלומות האדם נגלו לפניו והנה מחשבתו ודעתו של הקב"ה שיודע את כל הנבראים מקפת אותן בפועל ממש והרי הקב"ה יודע העתיד

Or, il est également écrit en haut : « Moi, Havaya, Je sonde le cœur et éprouve les reins », et les secrets de l'homme sont dévoilés devant Lui. La pensée et la connaissance du Saint béni soit-Il, par lesquelles Il connaît toutes les créatures, les enveloppent réellement ; et le Saint béni soit-Il connaît l'avenir

כמו העבר ואעפ"כ [ואף על פי כן] אין ידיעה זו מכרחת האדם ויש לו בחירה לטוב או להפך ח"ו [חס ושלום] להרהר רע כו' והיינו לפי שידיעה זו אין נמשך ממנה השפעה וגילוי בהאדם רק מקיף אותו.

comme Il connaît le passé. Pourtant, cette connaissance ne contraint pas l'homme : il a le choix du bien ou, à l'inverse, à D.ieu ne plaise, de penser au mal, etc. C'est parce qu'aucune influence ni révélation ne découle de cette connaissance dans l'homme ; elle ne fait que l'envelopper.

(ועד"מ כמו שמחשבת האדם אין גורם התפעלות ושינוי בדבר שמקיף במחשבתו כנ"ל הגם כי לא מחשבותי מחשבותיכם כתיב שמה שמחשבת האדם מוקף בה איזה דבר אין הדבר ההוא מוקף בה בפועל ממש רק בדמיון מחשבת האדם ודעתו

(C'est, par analogie, comme la pensée de l'homme, qui ne produit aucun effet ni changement dans la chose qu'elle enveloppe par la pensée, comme indiqué plus haut. Pourtant, il est écrit : « Car Mes pensées ne sont pas vos pensées » : lorsqu'une chose est enveloppée dans la pensée de l'homme, elle ne l'est pas réellement ; elle ne l'est que dans l'imagination de sa pensée et de son esprit,

ולכן אין הדבר ההוא מתפעל ומשתנה ע"י מקיף זה שהרי אין יכולת במחשבתו לנגוע בהדבר כו'. אבל הקב"ה דכתיב ביה כי לא מחשבותי מחשבותיכם הרי מחשבתו ודעתו שיודע את הנברא מקפת כל נברא בפועל ממש.

et cette chose n'est donc pas affectée ni changée par cet enveloppement, puisque sa pensée n'a pas la capacité de la toucher, etc. Mais le Saint béni soit-Il, dont il est écrit: «Car Mes pensées ne sont pas vos pensées», enveloppe réellement chaque créature par Sa pensée et Sa connaissance, au moyen desquelles Il connaît la créature,

וכמ"ש בסש"ב [בספר של בינונים] פמ"ח מ"מ כתיב כי אל דעות שיש בי בחי' דעת הא' בחי' דעת עליון שאינו מאיר רק בבחי' מקיף ולכן אף שמקיף בפו"מ [בפועל ממש] מ"מ אין ידיעה ומקיף זה מכריח הבחירה,

comme il est écrit dans le Sefer Shel Beinonim [Tanya], chapitre 48. Pourtant, il est écrit: «Car D.ieu est un D.ieu de connaissances (de'ot)»: il existe deux niveaux de Daat (connaissance). Le premier est le niveau de la Daat supérieure, qui ne se manifeste qu'à la manière d'un makif (lumière enveloppante); ainsi, bien qu'elle enveloppe réellement, cette connaissance et ce makif ne contraignent pas le choix.

וזהו יכולת הקב"ה להיות ידיעתו זו שבבחי' דעת עליון רק בבחי' מקיף מרחוק עד שלא יתפעל ממנה האדם ולא תגרום לו שום הכרח כלל ממש ע"ד שאין מחשבת האדם גורם התפעלות באבן שמצייר במחשבתו

Telle est la capacité du Saint béni soit-Il: faire en sorte que cette connaissance qui est en Lui, au niveau de la Daat supérieure, ne se manifeste qu'à la manière d'un makif, de loin, afin que l'homme n'en soit pas affecté et qu'elle ne le contraigne absolument en rien; cela ressemble à la pensée de l'homme, qui ne produit aucun effet sur une pierre qu'il se représente dans son esprit.

ואף שמחשבת האדם אינה מקיף באמת כלל רק בדמיון לבד, אבל ידיעת הקב"ה הוא מקיף בפועל ממש מ"מ יכול הוא שגם מקיף זה שבפועל לא יגרום התפעלות. וזהו שמ"מ אינו רק בחי' מקיף דייקא).

Et bien que la pensée de l'homme ne soit nullement un véritable makif, mais seulement une représentation imaginaire, tandis que la connaissance du Saint béni soit-Il est un makif réel, Il peut néanmoins faire en sorte que même ce makif réel ne produise aucun effet. C'est pourquoi elle demeure néanmoins précisément un niveau de makif.)

ויש בחינה למטה מזו שמשם נמשך ההשפעה בפנימי' [בפנימיות / בפנימית] להאדם כמו ששואל המלאך טפה זו מה תהא עלי' [עליה] חכם וכו' נמצא הקב"ה נותן בו חכמה הרי נמשך בחי' זו בפנימית להיות חכם.

Il existe un niveau inférieur à celui-ci, d'où l'influence se déverse intérieurement dans l'homme, comme lorsque l'ange demande: « Cette goutte, que deviendra-t-elle? Sage », etc. Le Saint béni soit-Il y place alors la sagesse; ce niveau se déverse ainsi intérieurement, de sorte qu'il devient sage.

אבל בחי' דעת עליון הוא בבחי' מקיף ולכן אינו מכריח הבחירה כו'. ועד"ז יובן ענין שבת שמאיר על האדם בחי' עליונה מאד והיינו בבחי' מקיף כו':

Mais le niveau de Daat supérieur se présente sous la forme d'un makif, et ne contraint donc pas le choix, etc. De même, on comprendra la question du Chabbat : un niveau extrêmement élevé illumine la personne, sous la forme d'un makif, etc.

14 ד ומכל מקום צ"ע [צריך עיון] אם המשל דמקיף ידיעה מכוון לענין המשכת המקיף בשבת כי הנה ענין הידיעה שאינו גורם שום התפעלות והכרח בהבחירה צ"ל דהיינו משום שהוא בחי' המקיף שמרחוק כי יש ב' בחי' מקיפים.

4. Néanmoins, cela demande examen : l'analogie du makif de la connaissance convient-elle à l'attraction du makif le Chabbat ? Car, quant à la connaissance, qui ne produit aucun effet et n'impose aucunement le choix, il faut dire que cela tient à ce qu'elle relève du makif éloigné ; car il existe deux niveaux de lumières enveloppantes (makifim).

הא' שאע"פ [שאף על פי] שהוא מקיף ואינו מאיר בפנימי' [בפנימיות / בפנימית] עכ"ז [עם כל זה] נמשך התפעלות ממנו כמו שהאדם מתפעל כשמתפלל בצבור משום המקיף דאכל בי עשרה שכינתא שריא וזה נק' מקיף הקרוב שמאיר בהא"פ [בהאור פנימי].

Le premier : bien qu'il soit un makif et ne brille pas intérieurement, un effet en découle néanmoins, comme une personne est émue lorsqu'elle prie avec une assemblée, en raison du makif associé à l'enseignement : « Là où dix [personnes] sont réunies, la Chekhina réside » ; c'est ce qu'on appelle le makif proche, qui brille dans la lumière intérieure.

הב' מקיף הכללי שמקיף בהשוואה א' ואינו מאיר בפנימי כלל ולא נמשך ממנו התפעלות וכמ"ש כ"ז [כל זה] ס"פ שמות בביאור ע"פ הבאים ישרש כו',

Le second est le makif général, qui enveloppe uniformément et ne brille aucunement à l'intérieur ; aucun effet n'en découle. Tout cela est expliqué à la fin de la paracha Chemot, dans le commentaire du verset « Ceux qui viennent, il les fera prendre racine », etc.

וא"כ הידיעה שאינה מכרחת הבחירה כלל היינו משום שהוא בבחי' מקיף המובדל, ובשבת הרי יש נשמה יתירה שהוא התגלות מבחי' הרצון עליון (כמ"ש במ"א ע"פ ויקהל משה כו').

Si tel est le cas, la connaissance qui n'impose aucunement le choix le doit au fait qu'elle relève du makif séparé ; tandis que le Chabbat, il y a une âme supplémentaire (nechama yetera), qui est une révélation du niveau de la volonté suprême (comme cela est expliqué ailleurs au sujet du verset « Et Moché rassembla », etc.).

ולכן אפשר כי שבת תתאה ושבת עילאה עם היות שניהם בחי' מקיף כנ"ל בפ"י שבתותי תשמרו.

Il se peut donc que le Chabbat inférieur et le Chabbat supérieur, bien que tous deux relèvent du makif, comme indiqué plus haut dans l'explication de « Vous garderez Mes Chabbatot »,

מ"מ י"ל [יש לומר] שבת תתאה הוא מקיף הקרוב וממנו נמשך הארה והתפעלות כו' ושבת עילאה הוא מקיף העליון מקיף למקיף כו'.

soient néanmoins à distinguer : le Chabbat inférieur serait le makif proche, dont proviennent une illumination et un effet, etc., tandis que le Chabbat supérieur serait le makif suprême, un makif du makif, etc.

וגם במ"א נתבאר שבשבת נכנסים המקיפים דחול כבחינת פנימים ונמשכים מקיפים עליונים יותר, וגם נתבאר במ"א בפ"י ושמרו כנ"י [בני ישראל] את השבת לעשות את השבת שע"י ושמרו

Il est également expliqué ailleurs que, le Chabbat, les lumières enveloppantes des jours de semaine entrent comme lumières intérieures, tandis que des lumières enveloppantes plus élevées sont attirées. Il est aussi expliqué ailleurs, à propos du sens de « Les enfants d'Israël garderont le Chabbat pour faire le Chabbat », que par « ils garderont

את השבת נמשך כח ועוז שיוכלו לעשות את השבת הבא אח"כ, ועמ"ש סדי"ה לסוסתי בענין טלא דנטיף מעתיקא בג' סעודות דשבת שמזה נמשך הכח לאתעדל"ת [לאתערותא דלתתא] כו'.

le Chabbat », une force et une vigueur sont attirées, afin qu'ils puissent « faire » le Chabbat qui viendra ensuite. Voir aussi ce qui est écrit à la fin du maamar commençant par « À ma jument », au sujet de la rosée qui s'écoule d'Atika pendant les trois repas du Chabbat, d'où provient la force nécessaire à l'éveil d'en bas, etc.

15 והנה מכ"ז [מכל זה] יובן ענין ירידת הנשמות צורך עליי [עלייה] ועיקר העליי [העלייה] לעי"ל [לעתיד לבוא] ליום שכולו שבת. והענין

À présent, tout cela permet de comprendre la descente des âmes en vue d'une élévation, et que l'élévation principale aura lieu dans le Monde futur, « le jour qui est entièrement Chabbat ». L'explication est la suivante :

כי הנשמות שרשן מבחי' מחשבה שהוא בחי' בריאה והעלייה בבחי' אצילות וכנ"ל דשבת הוא עליית בריאה באצילות ועיקר העלייה בחי' שבת עילאה וזהו ענין הגילוי שלע"ל [שלעתיד לבוא].

la racine des âmes se trouve au niveau de la pensée, qui est le niveau de Béria, et leur élévation les mène au niveau d'Atsilout. Comme il a été dit plus haut, Chabbat est l'élévation de Béria vers Atsilout ; mais l'élévation principale est celle du Chabbat supérieur, et c'est là la révélation du Monde futur.

כי הנה שרש הנשמות הוא מבחי' א"ק [אדם קדמון] כי עלה במחשבה היינו בחי' א"ק [אדם קדמון] כמ"ש במ"א וירידתן משם ירידה צורך עלייה

Car la racine des âmes se trouve au niveau d'Adam Kadmon, puisque « monta en pensée » désigne le niveau d'Adam Kadmon, comme il est expliqué ailleurs ; leur descente depuis ce niveau est donc une descente en vue d'une élévation,

היינו בחי' שבת עילאה שהוא עליות עד שא"ק [שאדם קדמון] שנק' אדם דבריאה עולה באצילות שהיא גילוי אור א"ס ממש

c'est-à-dire le niveau du Chabbat supérieur, qui consiste en des élévations successives jusqu'à ce qu'Adam Kadmon, appelé « Adam de Béria », s'élève dans Atsilout, qui est la révélation même de la Lumière infinie (Or Ein Sof).

אך עכשיו הגילוי רק בבחי' מקיף והוא בחי' סובב אבל לע"ל [לעתיד לבוא] יהי' [יהיה] התגלות המקיף בבחי' גילוי ממש כו'

Cependant, à présent, la révélation n'a lieu que sous forme de makif, et elle est au niveau du sovev ; mais, dans le Monde futur, le makif sera révélé de manière manifeste, comme une révélation effective, etc.

ועיין מ"ש ע"פ ואכלתם אכול מענין הנשמות החדשות שיומשכו לע"ל [לעתיד לבוא] מבחי' סכ"ע [סובב כל עלמין] ממש שלמעלה מהקו ויתעטרו בהן נשמות הצדיקים לע"ל [לעתיד לבוא] וכמ"ש בספר הגלגולים פ"ז [פרק ז'] שזה יהיה באלף השביעי שהוא שבת עילאה ממש.

Voyez aussi ce qui est écrit au sujet du verset « Vous mangerez, manger encore », à propos des âmes nouvelles qui seront attirées dans le Monde futur depuis le niveau même de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), laquelle est au-dessus du kav, et dont les âmes des tsadikim seront couronnées dans le Monde futur ; comme il est écrit dans Sefer HaGilgulim, chapitre 7, cela aura lieu au septième millénaire, qui est le Chabbat supérieur lui-même.

16 והנה לכאורה צ"ע [צריך עיון] לקשר דרוש זה דעליית שבת הוא אפילו בא"ק [באדם קדמון] שגם א"ק [אדם קדמון] עולה כו' עם מ"ש סד"ה למנצח על השמינית דא"ק [דאדם קדמון] הוא למעלה מהעליות דשבת כו' ע"ש.

Or, à première vue, il faut examiner comment concilier ce discours — selon lequel l'élévation du Chabbat atteint même Adam Kadmon, qui lui aussi s'élève, etc. — avec ce qui est écrit à la fin du discours commençant par «Au chef des chantres, sur la Sheminit» : Adam Kadmon est au-dessus des élévations du Chabbat, etc. Voir là-bas.

אך באמת לק"מ [לא קשה מידי] שהרי גדולה מזו מבואר במ"א דאפילו הבינה נק' ממחרת השבת פי' שהוא למעלה מבחי' שבת

Mais, en vérité, il n'y a là aucune difficulté, car on explique ailleurs quelque chose de plus remarquable encore : même Bina (compréhension) est appelée «le lendemain du Chabbat», c'est-à-dire qu'elle est au-dessus du niveau du Chabbat ;

כי שבתא דליליא ושבתא דיומא הם זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] ובינה היא למעלה מזה כו' ובמ"א מצינו בזהר דשבת הוא בינה כמ"ש בזהר (ח"ב [חלק ב'] דס"ג ב' ודפ"ח א')

car le Chabbat de la nuit et le Chabbat du jour correspondent à Zeir Anpin et à Noukva, et Bina leur est supérieure, etc. Pourtant, nous trouvons ailleurs dans le Zohar que le Chabbat est Bina, comme il est écrit dans le Zohar (Partie II, folio 63b, et folio 88a).

א"ו [אלא ודאי] היינו משום דכמה בחי' יש בשבת שיש בחי' בשבת שבינה נק' לגבי בחי' זו ממחרת השבת והיינו שבת סתם.

Il faut donc dire que cela tient au fait qu'il existe plusieurs niveaux dans le Chabbat : il y a un niveau du Chabbat par rapport auquel Bina est appelée «le lendemain du Chabbat» ; il s'agit du Chabbat tout court.

אבל יש בחי' בשבת שנק' שבת שבתון וזהו בחי' בינה וזהו דרך פרט באצ"י עצמו.

Mais il existe un niveau du Chabbat appelé «un Chabbat de repos solennel» (Chabbat Chabbaton), qui correspond au niveau de Bina. Il s'agit de la distinction selon le détail, au sein même d'Atsilout.

17 וכמ"כ [וכמו כן] יובן בכללות העולמות שיש בחי' בשבת שלגבי זה נק' א"ק [אדם קדמון] למעלה מעליות דשבת ויש עוד בחי' שבת ששייך גם בא"ק [באדם קדמון] וכמשנ"ת [וכמו שנתבאר] שבשבת נאמר ב' בחי' מכל מלאכתו אשר ברא ומכל מלאכתו אשר עשה.

De même, cela se comprend pour les mondes dans leur ensemble : il existe un niveau de Chabbat par rapport auquel Adam Kadmon est considéré comme supérieur aux élévations de Chabbat, et il existe un autre niveau de Chabbat qui s'applique aussi à Adam Kadmon. Comme cela a été expliqué, deux niveaux sont énoncés au sujet de Chabbat : « de toute Son œuvre qu'Il avait créée » et « de toute Son œuvre qu'Il avait faite ».

אשר בחי' השבת מכל מלאכתו אשר עשה אדם דאצ"י שנק' עשייה וא"ק [ואדם קדמון] שכולל אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשייה] בהשוואה א' הוא למעלה מעליות זו דשבת,

Car le niveau de Chabbat « de toute Son œuvre qu'Il avait faite » concerne Adam d'Atsilout, qui est appelé Assiya ; et Adam Kadmon, qui inclut Atsilout, Béria, Yetsira et Assiya à égalité, est supérieur à cette élévation de Chabbat ;

אבל בחיי שבת מכל מלאכתו אשר ברא לעשות זהו שייך גם בא"ק [באדם קדמון] וכנ"ל (ועי' בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] פ' קדושים ע"פ את שבתותי ב' שבתות הדר העליון כו' והוא יסוד דא"ק [דאדם קדמון] שהוא פנימי [פנימיות / פנימית] א"ק [אדם קדמון] כמ"ש סד"ה למנצח על השמינית.

mais le niveau de Chabbat « de toute Son œuvre qu'Il avait créée pour faire » s'applique aussi à Adam Kadmon, comme indiqué plus haut. (Voir aussi dans le Likkutei Torah [de l'Arizal], Parachat Kedochim, sur le verset « Mes Chabbatot » : deux Chabbatot, le Hadar supérieur, etc. ; il s'agit du Yessod d'Adam Kadmon, qui est la dimension intérieure (pnimiyout) d'Adam Kadmon, comme cela est écrit à la fin du discours commençant par « Pour le chef des chantres, sur la Huitième ».

אלמא דשבת עילאה זה שייך בפנימי' [בפנימיות / בפנימית] א"ק [אדם קדמון] כו'. ועיין פע"ח [פרי עץ חיים] בהקדמה לשער השבת פ"ד וכן עולין כולן עד א"ק [אדם קדמון].

Nous voyons donc que ce Chabbat supérieur s'applique à la dimension intérieure d'Adam Kadmon, etc. Voir aussi Pri Etz Chaim, dans l'introduction à Sha'ar HaShabbos, chapitre 4 : « et ainsi, ils s'élèvent tous jusqu'à Adam Kadmon ».

ועי' בטעמי מצות פ' בהר בתחלתו עד המאציל העליון פי' אפילו אריך כו' כל הנאצלים כולן כו' וצ"ע [וצריך עיון] בספר הגלגולים ספ"ז ועיין במב"ש [במבוא שערים] ש"ג ח"ב [חלק ב'] ס"פ ט"ו):

Voir aussi Ta'amei HaMitzvos, Parachat Behar, au début : « jusqu'à l'Émanateur suprême », c'est-à-dire même Arich, etc., « tous les êtres émanés, tous », etc. Il faut examiner Sefer HaGilgulim, fin du chapitre 17 ; voir aussi Mavo She'arim, Porte trois, deuxième partie, fin du chapitre 15.)

18 ה ומקדשי תיראו. פי' מקדשי קאי על התורה כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] משחרב בהמ"ק [בית המקדש] אין להקב"ה בעולמו אלא ד"א [די אמות] של הלכה.

5. « Et Mon Sanctuaire, vous le révérez. » Le sens est le suivant : « Mon Sanctuaire » désigne la Torah, comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « Depuis la destruction du Saint Temple, le Saint béni soit-Il n'a dans Son monde que les quatre coudées de la halakha. »

והתורה היא בחינת א"פ [אור פנימי] ולכן נאמר ע"ז תיראו כי היראה נמשכת ע"י הגילוי מקרוב (וכמו וירא העם וינועו ויעמדו מרחוק דהיינו כדי לנוח מעט מהיראה הגדולה שמקרוב, ובקריעת ים סוף) [ובקריעת ים סוף] ע"י הגילוי וירא ישראל כו' וייראו העם כו').

La Torah est le niveau de la lumière intérieure (Or pnimi); c'est pourquoi il est dit à son sujet: «vous le révérez», car la crainte est suscitée par une révélation proche (comme dans «Le peuple vit, trembla et se tint à distance», c'est-à-dire afin de se reposer un peu de la grande crainte qu'inspire la proximité; et, lors de la traversée de la mer, à travers la révélation: «Israël vit», etc., «et le peuple craignit», etc.).

ובשבת שהוא אור מקיף נאמר תשמרו. ואומר הטעם אני הו"י פ"י אני אותיות אין עצמות אור א"ס דלית מחשבה תפיסא ב"י [ביה] הוא הו"י.

Quant au Chabbat, qui est une lumière englobante (Or Makif), il est dit: «vous le garderez». Le verset en donne la raison: «Je suis Havaya.» Le sens est le suivant: ani («Je») est formé des mêmes lettres que ayin («néant»): l'essence de la Lumière infinie (Or Ein Sof), que «nulle pensée ne peut saisir», est Havaya.

והו"י הוא האור הנמשך בא"פ [באור פנימי] כי יו"ד צמצום והוא בחי' חכמה שלהיות התהוות החכמה מא"ס ב"ה הוא ע"י צמצום שנשאר רשימו וכמשי"ל [וכמה שכתוב לעיל].

Havaya est la lumière qui se déploie comme lumière intérieure: le youd est le tsimtsoum (contraction), et il correspond au niveau de 'Hokhma (sagesse), car la venue à l'existence de 'Hokhma à partir de l'Infini, béni soit-Il, se fait par un tsimtsoum dans lequel un réchimou (empreinte) demeure, comme expliqué plus haut.

ואח"כ ה' בינה הרחבת השכל כו' והרי גם אור זה המאיר בבחי' א"פ [אור פנימי] הוא מאור א"ס (הוא בחי' הקו שהאור מעין המאור כמ"ש באג"ה [באגרת הקודש] ד"ה איהו וחיוהי) וכולא חד

Ensuite, le hé est Bina (compréhension), l'élargissement de l'intellect, etc. Cette lumière aussi, qui brille en tant que lumière intérieure, provient de la Lumière infinie (elle correspond au kav, car la lumière est de même nature que sa source, comme il est écrit dans Iggeres HaKodesh, dans le passage commençant par «Lui et Ses forces vitales»), et tout est un.

ולכן ומקדשי תיראו כו', (וע' בת"ז [בתיקוני זוהר] ריש תיקון כ"ד ועמ"ש מענין הצמצום דיו"ד ע"פ המאמר זח"ג [זוהר חלק ג] אחרי דע"ט ע"ב הביאו עלי כפרה).

C'est pourquoi il est dit : « Et Mon Sanctuaire, vous le révérez », etc. (Voir le Tikkunei Zohar, début du Tikkoun 24 ; et voir ce qui est écrit au sujet du tsimtsoum du youd, à propos du passage du Zohar, partie III, Acharei, folio 79b, « Apportez une expiation pour Moi. »)

ואפשר לומר שזהו ג"כ הסמיכות כבד את אביך ואת אמך לזכור את יום השבת וכן בפ' קדושים איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמרו,

On peut dire que c'est aussi la raison du rapprochement entre « Honore ton père et ta mère » et « Souviens-toi du jour du Chabbat », ainsi que, dans la paracha Kedochim, entre « Chacun révèrera sa mère et son père » et « vous garderez Mes Chabbatot ».

והוא ע"ד ברע"מ [ברע"א מהימנא] פ' קדושים דפ"ב [דפרק ב'] ע"א ודא איהו תורת ה' כו' ודא איהו כבוד דאבא ואימא כו'

et cela s'inscrit dans la ligne du Raaya Mehemna, paracha Kedochim, folio 82a : « Et ceci est la Torah de Havaya », etc., « et ceci est l'honneur d'Abba et Imma », etc. ;

שתשב"כ [שתורה שבכתב] נק' מוסר אביך ותשב"ע [ותורה שבעל פה] נקרא תורת אמך והתורה היא א"פ [אור פנימי] ושבת א"מ [אור מקיף] וכולא חד וכנ"ל.

car la Torah écrite est appelée « l'instruction de ton père », et la Torah orale, « l'enseignement de ta mère » ; la Torah est une lumière intérieure et le Chabbat, une lumière enveloppante, et tout est un, comme mentionné plus haut.

19 ובפ"י וענין שהתורה נק' מקדשי היינו כמ"ש בסש"ב [בספר של בינונים] פנ"ב שהתלמוד נמשך מהיכל קדשי קדשים דבריא שבו מתלבש מלי דאצילות ולכן נק' א"פ [אור פנימי] בחי' אצ"י הנמשך ומתלבש בבריא אבל שבת בריאה עולה באצילות ממש

Et l'explication de la chose, à savoir que la Torah est appelée « Mon Sanctuaire », est celle qui est donnée dans le Sefer Shel Beinonim [Tanya], chapitre 52 : le Talmud provient du Hé'hal du Saint des Saints de Béria, où est revêtue la Mal'hout d'Atsilout ; c'est pourquoi il est appelé lumière intérieure : le niveau d'Atsilout qui descend et se revêt en Béria. Mais le Chabbat, Béria s'élève dans Atsilout même,

ולכן נקרא א"מ [אור מקיף] ועד"ז ג"כ שבת עילאה ומ"מ כולא חד וכמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שער כסה"כ [כסא הכבוד] דהיכל ק"ק [קדש הקדשים] הוא כחב"ד [כחכמה בינה ודעת] דבריאה ונשמת היכל ק"ק [קדש הקדשים] הוא אורות המתנוצצים מכח"ב [מכתר חכמה בינה] דאצילות כו' וכמ"ש במ"א.

et c'est pourquoi elle est appelée lumière enveloppante; il en va de même du Chabbat supérieur. Néanmoins, tout ne fait qu'un, comme il est écrit dans Etz Chaim, Sha'ar Kisei HaKavod: le Hé'hal du Saint des Saints est Kéter, 'Hokhma, Bina et Daat de Béria, et l'âme du Hé'hal du Saint des Saints est constituée de lumières qui scintillent depuis Kéter, 'Hokhma et Bina d'Atsilout, etc., comme il est expliqué ailleurs.

20 והנה עפ"י [על פי זה] י"ל [יש לומר] בענין תקנת שבת שבמוסף שבת דאיתא בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער השבת פ"כ שהוא מיוסד על סדר תשר"ק

À présent, selon ce qui précède, on peut expliquer Tikanta Chabbat (« Tu as institué le Chabbat ») dans le Moussaf de Chabbat, dont il est dit dans Pri Etz Chaim, Cha'ar HaChabbat, chapitre 20, qu'il est organisé selon l'ordre tav-chin-rech-kouf,

והוא הארת כ"ב אתוון המאירין במוחא עילאה מתתא לעילא בסוד מ"ש בזהר תי"ו רשים רשימו לעתיק יומין דלית דכוותי [דכוותיה] ועמ"ש מזה בביאור האדרא מהאריז"ל [מהאריזי זכרוננו לברכה] בדף קכ"ח סע"ב [סוף עמוד ב] גבי תי"ו רשים רשימו כו'.

et il s'agit de l'illumination des vingt-deux lettres qui brillent dans le cerveau supérieur (mo'ha ila'a), de bas en haut, selon le mystère de ce qui est écrit dans le Zohar : « Tav a tracé une empreinte pour Atik Yomin, auquel nul n'est semblable. » Voir aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le commentaire de l'Idra par le Ari Zal, de mémoire bénie, au folio 128, fin du côté b, à propos de « Tav a tracé une empreinte », etc.

21 ועי' עוד בענין האותיות בהרמ"ז [בהרב משה זכות] ר"פ ויקרא בענין ופרחין גו אוירא שהוא ענין תוספת אור אל האותיות מאוירא דא"א כו'.

Et voir aussi, au sujet des lettres, le Ramaz, au début de la paracha Vayikra, à propos de «et elles volent dans l'air»: il s'agit de l'ajout de lumière aux lettres, provenant de l'«air» de Arich Anpin, etc.

ועדיין י"ל [יש לומר] גם כאן שזהו ענין תשר"ק שבמוסף בחי' תוספת אור אל האותיות שהם בזו"ן [בזעיר אנפין ונוקבא]

De même, on peut dire ici que le tav-chin-rech-kouf de Moussaf exprime un ajout de lumière aux lettres, qui se trouvent dans Zeir Anpin et Noukva ;

כי אתוון בינונין בז"א ואתוון זעירין במל', ועתה במוסף שבת נמשך להם תוספת אור מהכתר
car les lettres de taille moyenne se trouvent dans Zeir Anpin, et les petites lettres dans Mal'hout ; à présent, lors du Moussaf de Chabbat, un supplément de lumière leur est attiré depuis Kéter.

ולכן נמשך זה ע"י בחי' מל' דא"ק [דאדם קדמון] שנעשה ע"י וזהו תי"ו רשים רשימו כו'. ועמ"ש בביאור ע"פ והניף הכהן אותם על לחם הבכורים כו'.

C'est pourquoi cette lumière est attirée par le niveau de Mal'hout d'Adam Kadmon, qui devient Atik Yomin ; et c'est là «le tav a marqué une empreinte», etc. Voir aussi ce qui est écrit dans l'explication du verset : «Le kohen les agitera avec le pain des prémices», etc.

22 והנה לפמ"ש [לפי מה שכתוב] שבשבת יש עליי [עלייה] עוד עד רום המעלות שגם א"ק [אדם קדמון] עולה באור
א"ס ב"ה א"כ ממילא מובן שגם בזה יתפרש ג"כ

Or, selon ce qui est écrit, le Chabbat comporte une ascension supplémentaire jusqu'aux sommets les plus élevés, si bien que même Adam Kadmon s'élève dans la Lumière infinie, béni soit-Il ; il est donc évident que, dans ce cas également, on interprétera

ענין הנ"ל ע"ד מ"ש האריז"ל [האריז' זכרוננו לברכה] שהתי"ו הוא בחי' אחרונה שבמאציל אשר היא האצילה
הכל כו' ובספר ע"ה [עליו השלום] שער השני פ"ז [פרק ז'] כ' [כתב] ג"כ בענין התי"ו כו'.

la notion mentionnée plus haut dans le sens de ce qu'a dit l'Arizal : le tav est le dernier niveau de l'Émanateur, celui qui a émané toutes choses, etc. Et, dans le livre Emek HaMelech, Porte deux, chapitre 7, il écrit également au sujet du tav, etc.

23 והנה מבואר למעלה בענין בורא קדושים ישתבח שמך שהתהוות א"ק [אדם קדמון] ואפילו בחי' חכמה
שלמעלה מא"ק [מאדם קדמון] הוא מן הרשימו שנשאר אחר הצמצום והסתלקות האור כו'

Or, il a été expliqué plus haut, à propos de « Créateur des êtres saints, que Ton Nom soit loué », que l'apparition d'Adam Kadmon, et même du niveau de 'Hokhma (sagesse) qui se trouve au-dessus d'Adam Kadmon, procède du réchimou (empreinte) qui subsista après le tsimtsoum (contraction) et le retrait de la lumière, etc.

ובשבת הוא עליי [עלייה] א"ק [אדם קדמון] באור א"ס שהוא מה שנסתלק בבחינת העלם מאיר בו בגילוי כניל

Et, le Chabbat, Adam Kadmon s'élève dans la Lumière infinie (Or Ein Sof) : ce qui s'était retiré dans un état de dissimulation y brille ouvertement, comme mentionné plus haut.

וזהו שעלייה זו הוא ע"י תי"ו כי תי"ו רשים רשימו כו' וע"ד הנ"ל בשם האריז"ל [האריז"ל זכרנו לברכה].

C'est pourquoi cette élévation s'effectue par le tav, car « le tav a tracé une empreinte », etc., conformément à ce qui a été mentionné plus haut au nom du saint Ari zal.

וזהו שאומרים תשר"ק דתקנת שבת במוסף שמוסף שבת הוא תוספת הקדושה כמ"ש בפרדס בעה"כ [בערכי הכינויים] בערך מוסף

C'est pourquoi, dans « Tikanta Chabbat », nous prononçons tav-chin-rech-kouf, à l'office de Mous-saf : le Moussaf du Chabbat est un ajout de sainteté, comme il est écrit dans le Pardes, dans Erchei HaKinuyim, à l'entrée « Moussaf ».

וזהו ענין עולת שבת בשבתו. שהשבת עצמו עולה בשבתו והוא בחי' שבת עילאה שהעלייה עד א"ס כו'.

C'est là le sens de « l'holocauste du Chabbat en son Chabbat » : le Chabbat lui-même s'élève en son Chabbat. C'est le niveau du Chabbat supérieur, où l'élévation atteint l'Infini (Ein Sof), etc.

24 והנה להבין עוד ענין שייכות בחי' אותיות באור א"ס הנה מבואר במ"א בד"ה תחת אשר לא עבדת כו'

À présent, pour comprendre davantage le lien entre le niveau des lettres et la Lumière infinie, il est expliqué ailleurs, dans le discours qui commence par « Parce que tu n'as pas servi... », etc.,

החילוק בין אור לשפע שההארה היא שלא נחסר כל עי"ז בהמקור שממנו נמשך ההארה וכך עד"מ אותיות מו"ד [מחשבה ודבור] שבאדם הם רק הארה שנמשכת מנפשו ונשמתו.

la différence entre la lumière (or) et l'abondance (chéfa) : une illumination est telle que rien ne manque à la source d'où elle est tirée. Ainsi, par analogie, les lettres de la pensée et de la parole d'une personne ne sont qu'une illumination tirée de sa néfesch et de sa néchama,

שאינן תופסים מקום כלל ואינן שינוי וגירעון כלל בנפשו מחמת המחשבות ויכולה היא לחשוב מחשבות אין קץ כך ההארה הנמשכת מא"ס ב"ה בכל העולמות הוא

car elles n'occupent absolument aucune place, et les pensées n'entraînent dans son âme ni changement ni diminution ; celle-ci peut penser sans fin. De même, l'illumination qui est tirée de l'Infini, béni soit-Il, dans tous les mondes est

רק הארה והתפשטות ממנו ית' וכולא קמיה כלא חשיב ואינן תופס מקום כלל נגדו ואינן בו שום שינוי ח"ו [חס ושלום] כמ"ש אני הוי' לא שנית ואתה הוא קודם שנברא העולם כו'

seulement une illumination et une expansion venant de Lui, béni soit-Il, et « tout ce qui est devant Lui est considéré comme rien » ; cela n'occupe absolument aucune place par rapport à Lui, et Il ne subit aucun changement, à Dieu ne plaise, comme il est écrit : « Moi, Havaya, Je n'ai pas changé », et « Tu étais le même avant que le monde soit créé », etc.

ולכן נק' ההארה הנמשכת מהאור א"ס בשם אותיות, וז"ש [וזהו שכתוב] ג"כ תוך בחי' אחרונה שבמאציל כו' ר"ל [רוצה לומר] שגם בהארה זו יש כמה בחי',

C'est pourquoi l'illumination qui est tirée de la Lumière infinie est appelée « lettres ». C'est aussi [le sens de] ce qui est écrit : « à l'intérieur du dernier niveau de l'Émanateur », etc. Cela signifie que cette illumination comporte elle aussi plusieurs niveaux,

וכמו עד"מ שיש במחשבה ג"כ כמה בחי' יש מחשבה בעלמא שהוא בחינת חיצונית לגבי מחשבה עמוקה שהיא פנימית כו'

tout comme, par analogie, la pensée comporte elle aussi plusieurs niveaux : il y a la pensée simplement passagère, qui est le niveau extérieur par rapport à la pensée profonde, qui est intérieure, etc. ;

והעולמות נמשכו מבחינ' [מבחינת / מבחינה] האחרונה שבהארה ומחשבה כו' (ועיין מ"ש מזה בביאור ע"פ ראיתי והנה מנורת זהב כולה).

et les mondes sont issus du dernier niveau de l'illumination et de la pensée, etc. (Voir aussi ce qui est écrit à ce sujet dans l'explication du verset : « J'ai vu, et voici un candélabre entièrement d'or. »)

אך על כל בחי' מחשבה שלמעלה כתיב כי לא מחשבותי מחשבותיכם. שמחשבתו של האדם מלבשת את הנשמה ומקיפה מכל צד כו'

Cependant, à propos de tout niveau de pensée supérieur, il est écrit : « Car Mes pensées ne sont pas vos pensées » : la pensée d'une personne enveloppe l'âme et l'entoure de tous côtés, etc.,

משא"כ אצלו יתי שאין המחשבה מלבישתו ומקיפתו ח"ו [חס ושלום] שהוא ית' רם ונשא מזה והוא קדוש ומובדל כו' (וכמ"ש מזה במ"א בד"ה רני ושמחי בת ציון כו' ובד"ה צאינה וראינה):

Tandis qu'en ce qui Le concerne, béni soit-Il, la pensée ne Le revêt ni ne L'enveloppe, à D.ieu ne plaise, car Lui, béni soit-Il, est élevé et exalté au-dessus de cela, et Il est saint et séparé, etc. (comme cela est expliqué ailleurs, dans le discours commençant par «Chante et réjouis-toi, fille de Sion», etc., et dans le discours commençant par «Sortez et voyez»).

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likutei-torah/behav/3/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak